

RÕUGE VALLA LEHT MÄGEDE HÄÄL

NR 17

31. DETSEMBER 2020

NOVEMBER 2020 FOTO: MARTIN MARK

*Et soojust õhkuks küünaldest
ja säraks vastu silmadest,
et rõõmus tuleks aasta uus
ja täituks iga unistus!*

Rõuge vallavalitsuse ja volikogu nimel

Rein Loik
Vallavalitsuse liige
vallavanema ülesannetes

Aigar Kalk
Vallavolikogu
esimees

Hea lehelugeja Rõuge vallast ja kaugemalt!

Missugune on olnud 2020. aasta Rõuge valla jaoks?

Nagu kõikidele omavalitsustele, oli see aasta ka Rõuge vallale väljakutseterohke seoses koroonaviirusest tulenenud riikliku eriolukorraga. Olukord oli kevadel uus, pannes vastutavad inimesed keeruliste valikute ette: reageerimise aeg oli väga lühike ning majanduse tugitalad – ettevõtjad – vajasisid toetust. Siinkohal suur tänu vallavanem Mailisele, kes märtsis võitles välja piiriülese tööjõu liikumise Lätist ka Rõuge valda, mis oli ja on ka praegu oluline tööjõu koht Rõuge valla ettevõtjatele. Eriolukord lõi vallale võimalusi investeeringuteks – riikliku investeerimistoetusena saadud ca 400 tuhat eurot on väga väikese aja sees leidnud rakendust Sarust Missoni. Teede remondiks eraldatud toetus saab korrastatud teedena nähtavaks uuel aastal.

Ka volikogule oli kevadine olukord uus, sest korraldasime siis oma esimese virtuaalse istungi. See näitas, et kui on olemas tahe, siis saab teatud tingimustel langetada olulisi otsuseid ka arvuti tagant. Üheks olulisimaks distantsilt langetatud otsuseks oli lapsehoolduspuhkusele lubatud vallavanema Mailis Kogeri asemele Rein Loigu määramine. Nii nagu Mailis, on ka Rein teinud oma tööd vallavanemana meeskonna tulemusi hindavalt ja vajadusi arvestavalt. Sel aastal on jõutud suurte sammudeni ühinemise rahastusest kokku lepitud investeeringute täitmiseks: on otsustatud Rõuge rahvamaja ehitamine, Misso teenuskeskuse remont (eelkõige Misso sotsiaalkeskuse ja perearsti ruumide tänapäevaseks muutmiseks), Varstu kergliiklustee projekteerimiseks koos valgustusega väljaehitamiseks; Rogosi mõisa peamaja sai valmiduse kütmiseks ja kogu kompleksi küttesüsteem parandati ära. Praeguseks on Mõniste hooldekodule

lifti projekteerimine lõpusirgel ja peagi saab alustada ehitusega.

Suur tunnustus meie sotsiaalosakonna inimestele! Teie aasta on olnud eriti keerukas, aidates abivajajaid riikliku eriolukorra ajal eesliinil, vedades toitu ja hoolitsedes muu vajaliku eest. Usutavasti teevad kolm uut sõidukit selle raske töö tegemise kindlamaks ja lihtsamaks.

On hea meel tõdeda, et esimesed pakiautomaadid on jõudnud Rõugesse plaaniga laieneda ka mujale.

Veel märgiksin ära põneva kogukondliku suunaga tegevuse aktiivsete inimeste ärgitamiseks olla eestvedaja – kogukondade võimestamise projekt on aidanud 15 meie valla kogukonnal oma sihte sättida ja ühtsustunnet luua. Misso, Haanja, Rõuge, Varstu ja Mõniste poodides paiknevate ekraanide kaudu on loodud senisest parem võimalus info ja kuulutuste jagamiseks vallas. Samuti on hea meel näha ettevõtteid, kes

soovivad ettevõtlustoetuse taotlusi esitades oma positsiooni turul parandada, tegevusi kiirendada, juurde õppida või kasutada omaosaluseks suuremas projektis. Kahjuks ei jätku alati kõikidele taotlejatele, kuid mul on hea meel selle üle, et panustame vallana võimaluste piires oma ettevõtjatesse, kes loovad meie inimestele võimalusi töötada koduvallas. Aitäh kõigile ettevõtjatele!

Kokkuvõtteks võib öelda, et olenemata keerukast ja viirusohtlikust aastast on jõutud palju ära teha.

Soovin kõigile lehelugejatele vastutustundlikku pühade pidamist ja uue aasta vastu võtmist! Liikuge tervetena palju väljas ja olge oma lähedastele olemas ka kauguste tagant.

Head vana aasta lõppu ja tervema uue aasta saabumist!

Aigar Kalk
Volikogu esimees

Rõuge Vallavolikogu 15. detsembri 2020 istungil vastu võetud õigusaktid

Volikogu:

1. Muutis Rõuge Vallavolikogu 22.10.2019 määrust nr 16 „Rõuge valla 2019–2035+ arengukava ja Rõuge valla 2019–2023 eelarvestrateegia“ ja kinnitas Rõuge valla arengukava tegevuste ja investeeringute kava 2021–2024 ning Rõuge valla eelarvestrateegia 2021–2024.

2. Võttis vastu Rõuge valla 2020. aasta kolmanda lisaeelarve, millega võeti põhieelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud rahad.

3. Arvas Varstu Vallavolikogu 09.06.2015 otsusega nr 10 „Varstu valla teede nimekirja

kinnitamine“ kinnitatud kohalike teede ja avalikuks kasutamiseks määratud erateede nimekirjast välja Kaarnasilla tee nr 8650046 pikkusega 3200 m, Pulli tee nr 8650047 pikkusega 280 m, Vabasaare tee nr 8650049 pikkusega 295 m, Rüütli tee nr 8650095 pikkusega 923 m ja Timuski tee nr 8650096 pikkusega 135 m.

4. Toetas pöördumise saatmist majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile riigitee Vana-Vastseliina-Käanu tee nr 25164 ka 5,79.–13,6. kilomeetril asuva lõigu tolmuvaabakatte alla viimiseks.

Rõuge A&O kaupluse juures on DPD pakiautomaat!

Detsembri alguses paigaldas DPD kaua oodatud pakiautomaadi Rõuge A&O kaupluse juurde. Pakke saab tellida kõigist DPD teenust kasutavatest e-poodidest, saata saab pakke pakiautomaadist pakiautomaati või pakiautomaadist otse saajale koju. Paki saatmiseks tuleb paki saaja andmetega silt teha valmis kodus DPD iseteeninduskeskkonnas. Juhul kui puudub võimalus pakisilti printida, saab seda teha ka pakiautomaadis QR-koodi skaneerides või PIN-koodi sisestades. Pakisilti pakendi peale teibiga kinnitades ei tohi triipkoodi teibiga üle kleepida, kuna teibi all olev triipkood on skannerile raskesti loetav ning võib tekitada vigu liini töös.

Ühe paki suurim lubatud kaal on 20 kg ning maksimaalsed mõõdud 37 x 40 x 60 cm. Sobilik transpordipakend on näiteks pappkast või plastkast, selle kinnitustarvikud näiteks teip, nöör või pakkekile. Võib kasutada ka pakketarvikuid nagu nurgakaitsmed, pehmed, täitematerjal vms, ning lisakleepeid: punane klaasimärk, paki

transportimise asend vms. Lisakleepeid tuleb panna pakisildiga samale küljele, et need oleksid kullerile kohe nähtavad.

Rõuge vallavalitsus teeb tööd, et pakiautomaadid jõuaksid ka teistesse valla piirkondadesse, kuid see võtab veel üksjagu aega. Seni tunneme rõõmu sellest, et esimene automaat on olemas!

Rõuge Saunamaa edukas algus

Meie valla esindusvõistkond Rõuge Saunamaa on oma esinemisi Eesti Saaljalgpalli Esiliigas ja karikamängudel alustanud edukalt. Kuna seoses koroonaga on otsustatud teha võistlustel paus kuni 9. jaanuarini, on aeg teha väike vahekokkuvõtte.

Karikamängudel on Rõuge Saunamaa edukalt läbinud nii 1/16, võites Tallinna FC Tiigrid 12:8, ja 1/8 finaalis Põlva JK Lootose 28:1. Rõuge Saunamaa on jõudnud kaheksa parema võistkonna hulka, ootame paaridesse loosimise tulemust.

Rõuge Saunamaa võistkond mängib esimest korda esiliigas. Tulemuseks on kolm võitu ja

kaks kaotust, sellega oleme tabelis neljandal kohal, olles mänginud kaks mängu vähem kui liidrid. Kaotatud mängude arvestuses oleme võrdsed nelja esimese võitkonnaga. Uut aastat alustame 9. jaanuaril Narvas.

Esimene kodumäng leiab aset pühapäeval, 17. jaanuaril. Võõrustame Aruküla Radiust – nüüd juba Võru Spordikeskuses, sest Rõuge kooli saal ei vasta esiliiga reeglitele.

Jaak Pächter
Rõuge Saunamaa esindaja

2020. aasta Rõuge valla aunistetuste ettepanekute esitamiste tähtaega pikendati 6. jaanuarini.

Vaata lisa:
rauge.ee/aunistetused

Piiriveere Liider

Jaauari eelviimasel nädalal toimub kaasava eelarve rahvahääletus

2020. aasta viimase lehe trükkimineku ajaks pole Rõuge valla kaasava eelarve ideede kogumine veel lõpule jõudnud, seega pole veel selge, kui palju ettepanekuid laekus ning millised neist sõelale jäid.

Küll on aga teada, et jaanuari alguses tehakse ideede teostatavuse kontroll ja sõelumiskomisjoni koosolek, misjärel tuuakse kõik hääletusele minevad ideed avalikkuse ette.

18.–24. jaanuaril toimub Rõuge valla kaasava eelarve rahvahääletus.

Kes saab hääletada, millal ja kuidas?

Rahvahääletusel saab osaleda iga vähemalt 16-aastane Rõuge valla sissekirjutusega elanik.

Üks inimene saab hääletada kolme erineva idee poolt.

Hääletamine toimub 18.–24. jaanuaril 2021 keskkonnas VOLIS (www.volis.ee). Soovi korral saab isikut tõendava dokumendi

esitamisel hääletada E–N kell 13.00–16.00 ka Rõuge vallavalitsuses, Haanja, Misso ja Varstu teenuskeskuses ning Mõniste raamatukogus.

Rahvahääletuse tulemused avaldatakse valla infokanalites jaanuari VI nädalal.

Idee elluviimine

Rahvahääletuse tulemusel selguvad kaks enam hääli saanud ideed, mille objektid peavad asuma valla erinevates piirkondades. Nende ideede elluviimise korraldab vallavalitsus koostöös ettepanekute esitajatega ühe kalendriaasta jooksul.

Kui hanke tulemusel selgub, et ettepaneku elluviimise maksumus ületab eelarves ettenähtud rahalisi võimalusi, annab vallavalitsus ettepaneku esitajale võimaluse leida puudujääva osa jaoks kaasrahastus. Kui ettepanek ei saa kaasrahastust, viiakse ellu paremusjärjestuses järgmine objekt.

Lennukad ideed kogutud, nüüd läheb lõbusaks!

Kaasava eelarve rahvahääletus

18.–24. jaanuaril

internetis VOLIS keskkonnas ning Rõuge vallamajas
või Haanja, Misso ja Varstu teenuskeskuses
ja Mõniste raamatukogus

Rohkem infot: projekt@rauge.ee, 520 6945

Aita kaardistada kasutusel olevat eterniiti ja muid asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale!

Head Rõuge valla elanikud ja ettevõtjad, kellel kasutusel on eterniiti ja muid asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale, mida sooviksite tulevikus jäätmetena ära anda. Keskkonnaministeeriumi uuringu raames palume hinnanguliselt teada anda, kui palju teie valduses asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale (sh eterniiti) leidub, kus materjali asub ja eeldatav aeg, millal sooviksite neist jäätmetena vabaneda (2021–2025 või hiljem). Üks m2 eterniiti kaalub ca 15 kg, ühe sõiduauto kütäis ca 400 kg. Andmeid ootame kõigilt Rõuge valla territooriumil asuvate kinnistute omanikelt ja ettevõtelt (sissekirjutus pole oluline), olenemata sellest, kas ehitised, kus asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale leidub, on kasutusel või mitte.

Andmete esitamiseks on kaks võimalust:

1) vastata küsitlusele Rõuge valla kodulehel aadressil rauge.ee/eterniit või
2) helistada Rõuge valla keskkonnaspetsialistile telefonil 5346 7448 E–N kl 8–17, R kl 8–14.

Tagasisidet ootame hiljemalt 15.01.2021.

Kokkuvõtte edastame omalt poolt Keskkonnaministeeriumile. Tegemist on

andmete kaardistamisega ja see ei anna veel garantiid jäätmetest vabanemiseks. Kuid selle alusel saame täpsemini planeerida projektirahastuse taotlemist eterniidi kogumisringide läbiviimiseks ja Keskkonnaministeerium saab paremini kavandada järgmiste perioodide toetusi asbesti sisaldavate jäätmete kogumiseks.

Käesoleva aasta septembris ja novembris viisime SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel läbi ohtlike jäätmete ja eterniidi kogumisringi, mille raames korjati 45 t eterniidijäätmeid. Järgmised kogumisringid võiksid toimuda SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse positiivse rahastusotsuse korral 2021. a sügisel.

Eterniidijäätmed saab Rõuge valla elanik tuua ka Rõuge jäätmejaama. Jäätmejaamas koguti 2020. aasta jaanuarist novembrini 84,32 tonni eterniidijäätmeid. Kõige aktiivsemalt toodi seda mais, augustis ja novembris.

Reet Rannik
Keskkonnaspetsialist
keskkond@rauge.ee, 5346 7448

AITÄH, hariduse suunamudijad!

Aasta 2020 on eriline juba oma numbrikombinatsiooni poolest ja kogu aastat kirjeldama sobivad Karl-Erik Tauri laulusõnad: „Vahel tundub veider, kuid su mõttest aru saan. Vahel jälle meile kõik on tundmatu maa. Sest et me vahel, ja mõlemal pool, on segased lood – on segased lood“.

Pean oluliseks, et Rõuge valla haridustöötaja on inimene, kellele meeldib see töö, mida ta teeb. Rõuge valla jaoks on oluline tunnustada ja märgata meie haridustöötajaid, kes teevad iga päev vastutustrikast tööd ning hoolivad ja hoolitsevad noorsoo käekäigu pärast. Lisaks haridustöötajatele on suunamudijaks kindlasti ka meie Rõuge valla hariduskomisjoni esinaine Kerli Kõiv. Kerli pälvis vabariigis aasta õppiia tiitli. Aitäh sulle, Kerli, et oled eeskujuks kõigile, kes haridust ja haritust väärtustavad.

Oleme igal aastal õpetajate päeva eel tänanud meie valla haridustöötajaid. Sel sügisel pidime kahjuks tõdema, et viirus pani jala taha ka meie plaanidele ja headele kavatsustele, nii et pidime tänusündmust mitu korda edasi lükkama. Õnneks avanes jõulukuul alguses au jagada tunnustust ja tänada 2020. aasta haridustöötajaid.

Leelo Tungal kirjutas kunagi Edgar Valterile sünnipäevaks luuletuse: *Muinaslood on imelised, neis on peidus naer ja nutt, mõni inimene ise ongi nagu muinasjutt, loodud laste lohutuseks, sõbraks halvaks kui ka heas, rahailma rahunuseks, kõnnib lapsesilmad peas.*

Just selliste kaunite ja sügavamõtteliste luuleredadega kirjeldati üht meie valla laureaati. Laureaatide silmist peegelduv rõõm, üllatus ja ka üle huulte kostev küsimus: „Mida ma siis nii erilist teen, ma teen ju oma igapäevast tööd...“ Kuid jah, armsad laureaadid, oma südamlikkuse ja toetamisega oletegi meie noorte inimeste jaoks suunamudijad. Teie headus, professionaalsus, nõudlikkus, kirg ja armastus laste ning töö vastu teevadki teist erilised inimesed.

Aitäh Sulle, armas noorsootöötaja Monika Kuuba! Sa oled tähelepanelik ja kaasav

noorsootöötaja. Sa oled süstinud julgust ja empaatiavõimet meie noortesse ning võitnud nende usalduse. Sa oled arvestav, toetav ja aidad hingege kaasa nende soovide täitumisele. Sa ise oled õelnud, et sa tahad olla see inimene, keda vajasis sina, kui sa teismeline olid.

Aitäh Sulle, armas sotsiaalpedagoog Grete Heinaste! Sa oled särtsakas ja kindla meelega noor tugispetsialist. Sul on suurepärase oskuse seada suhetes tasakaalu. Sinu abivalmidus ja tegutsemine ning nii õpilaste, õpetajate kui ka lapsevanemate abistamine eriolukorra ajal teeb sinust erilise inimese.

Aitäh sulle, armas koostöökeskuse juht Maie Oppar! Sinu armastus, professionaalsus, lahkus ja tolerantus on muljetavaldavad. Sa oled suurepärase juht oma meeskonnale, aga ka tugevaks ühenduslikuks meie haridusasutuste vahel.

Aitäh sulle, armas ujumis- ja liikumisõpetaja Linda Jürs! Sinu positiivsed hoiakud on kaugele

näha. Sa oled elurõõmust pakatav ning oma säravate ja süttivate mõtetega haarad sa kõiki kampa. Lapsed – nendega sa lihtsalt oskad toimetada.

Aitäh sulle, armas koolikokk Merili Hass! Sa teed oma tööd suure südamega. Sinu sõbralikkus ja heasüdamlikkus on tunda ka koolitoidus, mida igatsevad ikka veel taga ka need, kes on juba ammu kooli lõpetanud. Lapsed lihtsalt armastavad sind.

Aitäh sulle armas, kehalise kasvatusõpetaja Virve Tamm! Sa oled oma järjepidevuse ja sihikindlusega eeskujuks nii oma õpilastele kui ka kolleegidele. Saavutused ning suurepärase tulemused saalihoki võistlustel räägivad iseenda eest. Sa oled õpetaja suure algustähena.

Aitäh sulle, armas klassiõpetaja Aili Vissel! Sa oled meisterõpetaja mitmes valdkonnas. Sinu elujulge on aidanud alati hakkama saada igasugustes keerulistes olukordades. Sinu elutööks on vähemalt kolmele põlvkonnale

tarkuse ning kogemuste jagamine.

Aitäh sulle, armas eesti keele õpetaja Rita Riisenberg! Sul on suurepärase oskuse märgata ja võimestada kõiki ja kõike. Sinu jaoks on oluline jagada maailmavaadet palju laiemalt kui vaid raamatutarkuste põhjal. Sinu väsimatu-uudishimulik natuur ning mõistvus, tasakaalukus ja hoolivus on teinud sinust armastuväärse õpetaja.

Aitäh sulle, armas lasteaiaõpetaja Enel Irvess! Sa oled lasteaia hea haldjas. Sinu headust jätkub kõigile. Sa oskad ja tahad tegeleda laste murede ning rõõmudega. Sa oled alati heatujuline ja sa rikastad teisi pidevalt igasuguste põnevate ideedega. Vaid nii tekibki üks rõõmus lasteaiaapere.

Aitäh sulle, armas informaatikaõpetaja Alar Voomets! Sinu moto on „kus viga näed laita, seal tule ja aita!“. Sa oled alati abivalmis, tähelepanelik ja võrdsitad teisi oma hea huumorimeelega. Sinu sõbralikkus on päästnud nii mõnegi päeva.

Aitäh sulle, armas kodutütarde ja noorkotkaste juhendaja Karin Siig! Sa oled innustunud noorteprojektide eestvedaja. Sa oled innustunud juhendaja ja eeskuju oma noortele. Küll müttad sa nendega metsas, küll toimetad laagris. Oled suurepärase kogemusõppe viljeleja.

Aitäh sulle, armas matemaatikaõpetaja Külli Tuisk! Need luuleread seal eespool kirjeldasid Sind. On suur õnn, et meie koolidesse jagub selliseid õpetajaid, kelle kohta saab öelda, et ta on nagu muinasjutt. Sa jagad armastust matemaatika vastu nii, et see hakkab isegi kõigile meeldima. Sa armastad ausat ülestunnistust – „ma ei oska“ – kuid laiskus sinu juures varjupaika ei leia.

Aitäh, kõik meie valla haridustöötajad, et teete oma tööd südamega ning saate hakkama igasugustes uutes ja keerulistes olukordades. Oma entusiasmi ja innukusega sütitate nii mõneski leegi põlema.

Soovin teile head vana-aasta lõppu ja rahumeelset ning ideedeküllast uut aastat!

Marju Kõva

Haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

Rõuge valla 2020. aasta haridustöötajad

Vanemlusprogramm „Imelised aastad“ Rõuge vallas

Aeg on ärev ning palju on ebakindlust ja segadust. Üks on kindel – lapsed vajavad oma vanemaid igasugustel aegadel, ka kõige keerulisematel.

On hea meel teatada, et Rõuge vald korraldab Tervise Arengu Instituudi toel juba neljandat korda vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ koolitust. Tegemist on 2–8-aastaste laste vanematele, vanavanematele või teistele last kasvatavatele täiskasvanutele mõeldud tõendus põhise koolitusprogrammiga, mis pakub tuge ja võimalust õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla. Kohtumiste käigus õpitakse ja harjutatakse, kuidas last tunnustada ja julgustada, arendada teda mängu abil, kehtestada tõhusalt reegleid ja piire, lahendada konflikte, tulla paremini toime stressiga jne.

Koolitusega on plaanis alustada 2021. jaanuari lõpus. Kuidas koolituse korraldus täpsemalt välja hakkab nägema, sõltub sellest, missuguseks kujuneb olukord seoses COVID-19 viirushaigusest tingitud piirangutega. Kui võimalik, eelistame loomulikult kontaktkohtumistega koolitust, samas kui piirangud seda ei luba, saab koolituse läbi viia ka veebis. Kevadel kehtestatud üleriigiline eriolukord sundis meid leidma paindlikke lahendusi, mille tulemusel kontaktkohtumistega alanud koolitus viidi lõpule veebi vahendusel, nii et võimalik on ka mõlema variandi kombinatsioon.

Kontaktkohtumistega koolitusel on tagatud toitlustus ning pakume ka lastehoidu. Et osalemine ei jääks transpordi taha, abistame vajadusel transpordi organiseerimisega.

Koolitus on osalejatele tasuta. Koolituse viivad läbi Katrin Kadastik ning Iiris Tagen.

Lisainfo saamiseks palume pöörduda Rõuge Vallavalitsuse lastekaitse spetsialisti Ave Villi poole (5915 1456, ave@rauge.ee).

Koolitusele registreerimise lingi leiab valla kodulehelt aadressil rauge.ee/imelised-aastad või võttes ühendust eespool kirjas olevate kontaktkanalite kaudu.

Palume registreerida hiljemalt 6.01.2021.

Kuidas toimub erivajadustega lastele tugiteenuste osutamine uuel aastal?

Raske ja sügava puudega laste lapsehoiu- ja tugiteenuseid osutatakse 2021. ja 2022. aastal Euroopa Sotsiaalfondi projekti raames Erivajadustega lastele mõeldud sotsiaalvaldkonna tugiteenused on lapsehoiu- ja tugiteenused. Varasematel aastatel on nende teenuste osutamist korraldanud kohalik omavalitsus ning raske ja sügava puudega lastele täiendavalt Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) vahendite raames ka Sotsiaalkindlustusamet. Alates jaanuarist 2021 ESF-i projekti rahastus küll jätkub, aga teenuse korraldus hakkab käima vaid Rõuge vallavalitsuse sotsiaalosakonna kaudu.

Lapsehoiu- ja tugiteenused on mõeldud raske ja sügava puudega lastele vanuses 0–17 aastat (kaasa arvatud), kes vajavad puudest tulenevate sotsiaalsete, psühholoogiliste või terviseprobleemide tõttu juhendamist, julgustamist, järelevalvet ja motiveerimist.

Teenuse sisuks on ühe lapse juhendamine, abistamine ja jõustamine last arendavates tegevustes, kohustuste täitmisel, õiguste teostamisel ja/või keerulise olukorraga toimetulekul; lapse abistamine arendavate tegevuste läbiviimisel, õpetamine ja julgustamine igapäevaelus toime tulema. Teenust korraldatakse igale lapsele individuaalselt. Töö sisu, ülesanded ja korraldus on lapse vajadustest sõltuvalt erinev. Teenuse osutamine toimub ainult lapse seadusliku esindaja teadmisel ja nõusolekul.

Sammud teenuse saamiseks

Teenuste jätkumiseks palume lapsevanemal või lapse seaduslikul esindajal esimesel võimalusel (hiljemalt 8. jaanuariks 2021) pöörduda taotluse esitamiseks Rõuge Vallavalitsuse poole või saata digitaalselt allkirjastatud taotluse vorm vallavalitsuse üldmeilile vald@rauge.ee. Vormikohane taotlus on leitav valla kodulehel sotsiaalvaldkonna projektide alt. Tugiteenuste vajaduste ilmnemisel palume kontakti võtta allpool toodud kontaktidel.

Teenuse vajadus hinnatakse lastekaitsetöötaja poolt ja fikseeritakse lapse juhtumiplaani tegevuskavas. Teenuse vajaduse hindamine toimub ühtselt kasutusele võetud lapse abivajaduse hindamistöövahendi alusel, lisaks võib kohalik omavalitsus küsida täiendavalt lapsele eelnevalt koostatud rehabilitatsiooniplaani, haridusasutuse arengukava, Rajaleidja haridusliku meetme soovitusi või muud lapse kohta käivat infot.

Lisadokumendid ja info, mida võidakse lapse seaduslikult esindajalt juurde küsida:

- lapse abivajaduse kirjeldus, milles lapsevanem põhjendab teenuste saamise vajaduse, iseloomustab last, kirjeldab tema oskusi, võimeid, käitumise eripära, hooldamise eritingimusi, abivahendite kasutamist jne;
- otsus puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise kohta;
- lapse rehabilitatsiooniplaan;
- üle 16. aastaste laste puhul töövõime hindamise otsus;
- õppenõustamiskomisjoni soovitusel;
- lapse perekonnas hooldamise leping;
- lapse iseloomustus haridusasutusest;
- individuaalse arengu jälgimise kaart;
- lapse ravimiskeem jne.

Rõuge Vallavalitsuse lastekaitse- või sotsiaaltöötaja teavitab lapsevanemat otsusest, kas lapsel on võimalus teenuseid saada. Kui hindamise käigus taotletava teenuse vajadust ei tuvastata, soovib kohaliku omavalitsuse lastekaitse- või sotsiaaltöötaja lapse abistamiseks teisi meetmeid.

Lisaküsimuste korral saab ühendust võtta Rõuge Vallavalitsuse lastekaitse spetsialistidega: Ave Vill (5915 1456; ave@rauge.ee) Laura-Elisa Kägra (526 1829; laura@rauge.ee)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Vanemaealiste tööhõivevõime suurendamine Võru ja Põlva maakonnas

MTÜ Võluvõru- Võrumaa Rahvaülikool ja MTÜ Põlvamaa Rahvaülikool viivad ellu Euroopa Sotsiaalfondi poolt rahastatud projekti „Vanemaealiste tööhõivevõime suurendamine Võru ja Põlva maakonnas“.

Projektiperioodil 01.10.2020- 31.03.2023 keskendutakse 55+ ealiste ilma tööta olevate inimeste sotsialiseerumisele, aktiveerumisele ja tööhõivevõime tõstmisele. Projekti tegevused on kokku pandud kahes maakonnas suvel teostatud kaardistuse tulemusel arvestades sihtrühma vajadusi, võimalusi ja eripära. Nõustamiste, grupitööde ja koolituste läbiviimisel lähtutakse osaleja personaalsetest vajadustest. Koolitajate ja nõustajatena on projekti elluviimisse kaasatud väga head oma ala spetsialistid ning projekti läbimisel on osaleja pagasis tööriistad ja teadmised, millega oma tööelu täisväärtuslikult jätkata.

Esimeste gruppide tegevused saavad nii Võru- kui Põlvamaal alguse 2021 jaanuari teises pooles ja kestavad orienteeruvalt mai lõpuni. Projektis osalemine on tasuta.

Täpsem info www.voluvoru.eu ja www.pry.ee

Kui tunned, et Sina või Sinu tuttav-lähedane võiks projektiga liituda, siis palume võtta ühendust!

Kontaktid: Projektijuht Helle Kivi, tel 5853 1062, e-post helle@voluvoru.eu

Koordinaator Võrumaal Annika Kuus - tel +372 5661 1776; e-post annika@voluvoru.eu
Koordinaator Põlvamaal Carolina Loog - tel +372 527 8784; e-post polvamaary@gmail.com

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Võru maakond

Põlvamaa
Rahvaülikool

Aeg mõelda viiendate loometalgute teemadele! Ideede esitamise tähtaeg on 1. veebruar

11.–13. märtsini saab taas kaasa lüüa Võrumaa elu parandavate nutikate lahenduste loomisel – Värska koolis toimuvad juba viiendad Vunki mano! loometalgud.

Rõuge valla rahva jaoks võiks loometalgud tulla tuttavad ette näiteks seoses selliste algatustega nagu kaugtöökeskuse Catlamaja arendamine, meeste vabaajakeskuse loomine Rõugesse, avalike motoradade rajamine üle kogu valla – kõiki neid on loometalgutel häkitud, pulkadeks lahti võetud ja taas kokku pandud. Ka üle kogu maakonna koolides edendatav mahetoidu teema on hoo sisse saanud paljuski tänu sellele, et idee eestvedajad on seda enam kui ühel korral loometalgutel „hakkimas“ käinud. Kõik need näited annavad tunnistust, et koos mõtlemises ja tegutsemises peitub jõud ning väärt idee arendamisele tõeliselt pühendatud 48 tundi õigustavad end kindlasti.

Sarnaselt eelmistele loometalgutele toimub teemade esitamine ja meeskondade moodustamine eelnevalt meie kodulehe vahendusel. Oma teema saate kirja panna juba praegu veebis aadressil <https://vunkimano.ee/>. Ideede esitamise tähtpäev on 1. veebruar!

Vunki mano! loometalgud on häkatoni stiilis nädalavahetus, kus igaüks saab osaleda

Võru maakonna elu edendavate uudsete teenuste arendamises ja toimivate lahendusteni jõudmises. Meie ülim eesmärk on koosloomelise mõtteviisi levitamine: kaasates probleemide lahendamisse kõik võimalikud osapooled saab olla kindel, et lahendus on kõiki arvestavalt läbi mõeldud. Toome loometalgutele kokku kodanike kogemuse, ettevõtjate realistskuse, ekspertide pädevuse ja ametnike vastutuse. Iga idee juures pöörame erilist tähelepanu sellele, et arvestatud oleks ka nende inimeste huvidega, kelle häält igapäevaelus ehk nii palju kuulda ei ole, näiteks erivajadustega inimesed, vähemused jne.

Kui me ütleme, et kõik on oodatud, siis pole see tühi sõnakõlks: meil kõigil on oskusi, teadmisi, tutvusi, mis võivad kellegi teise jaoks väga väärtuslikuks osutuda. Siin Eestimaa ääremaal elades, kus meid on niigi vähe, on igaühe panus hindamatu väärtusega ja ainult üheskoos tehes jõuame kestvate tulemusteni.

Sina ja mina – koos loome homse Võrumaa! Loometalgud on osalejatele tasuta. Talguid rahastab SA Võrumaa Arenduskeskuse projekt „Vunki mano! Loometalgud“ (Võrumaa Partnerluskogu LEADERi programmi meede 1.2 – Kogukonna arendamine läbi ühiskooostöö).

Võrumaa lapsed saavad nüüdsest nautida mahetoitu

2018. aastal toimusid Võrumaal „Vunki mano!“ loometalgud, kus käidi välja mõte Võrumaast kui Eesti esimesest mahepiirkonnast. Mõttest arenes ka idee maheda koolitoidu võrgustikust, millega võideti nii loometalgute peaaahhind kui ka parima tervist toetava idee auhind.

Loometalgute ideest sündis koostöös Setomaa Liidu ja Mahepõllumajanduse Koostöökoguga Piiriveere Liidrist rahastatud projekt „Mahe ja Muhe“, mille eesmärk on tuua koolilaste söögilauale mahetooted ning kaugem vision on muuta Võrumaa Eesti esimeseks mahepiirkonnaks.

Idee elujõudu näitab, et tänavu augustis oli „Mahe ja Muhe“ teema üleval ka Kuldre „Vunki Mano!“ talgutel, kus projekt pälvis Europe Directi kõige keskkonnasõbralikuma idee eripreemia.

„Eestis on palju räägitud mahetooraine jõudmisest koolide või lasteaedade köökidesse ja tehtud on kümneid algatusi, mis paraku on aasta-paariga lõppenud,“ rääkis „Mahe ja Muhe“ projektijuht Kaja Kesküla, kelle sõnul ei saa lapsed seetõttu tervislikku mahetoitu ning samas puudub kohalikel mahetootjatel võimalus oma toodangut turustada. Tõsi küll, on ka positiivseid näiteid. Nii ulatub mahetoodete osakaal Tartu koolide ja lasteaedade hangetes juba 50 protsendini.

„Maheda Võrumaa eesmärk on olla Eesti esimene tunnustatud mahepiirkond ning nautida sellega kaasnevaid hüvesid nagu puhas elukeskkond, rohkem tervelt elatud aastaid, kõrgemalt vääringdatud kohalikud tooted, üha suurenev hulk teadlikke turiste. Esimene samm sellel teel olekski hakata lasteasutuses pakkuma tervislikke mahetooted,“ rääkis Kaja Kesküla.

Projektis kümmekond kooli

Möödunud aastal käivitus pilootprojekt, kus osalevad Meremäe Kool, Mikitamäe Kool ja Värska Gümnaasium, Varstu Kool, Orava Kool, Antsla Gümnaasium, Haanja Kool, Vastseliina Gümnaasium ja Osula Põhikool.

Projekti meeskond kohtus ka mahetootjatega ning Kaja Kesküla sõnul oli see juba suur samm edasi, kui piltlikult öeldes viidi kokku kokaad ja tootjad – kokaad andsid teada, mida nad ootavad ja mahetootjad tutvustasid oma võimalusi. Viidi läbi ka koolikööride uuring tooraine ja tehnika reaalse seisu kohta ning kohtuti mahetootjatega, lisaks valmis uuring mahetootmise olukorrast maakonnas.

Rahvusvaheliste kogemuste saamiseks käisid Võrumaa Arenduskeskuse ja valdade

esindajad Taanis Kopenhaageni ning Rootsis Malmö, Växjö ja Landskröna koolides, kus pakutakse samuti palju mahetoitu.

Muide, Itaalias on lastele mahetoidu pakkumise nõue kirjutatud isegi õigusaktidesse ja selle põhjus on lihtne – kasvuaasta söödud toidul on suur mõju edaspidisele tervisele. Nii Põhja- ja Lõuna-Euroopa riikide kogemus on näidanud, et poliitiline tahe ja tugi on kohalike algatuste realiseerimiseks vajalikud ning septembris sõlmisid Võru maakonna omavalitsused, Võrumaa Arenduskeskus ja Setomaa Liit hea tahte kokkuleppe, mille kohaselt peaks 2024. aastaks haridusasutustes tervisliku ja kohaliku mahetoidu osakaal olema vähemalt 20 protsenti.

Kogemusi on hangitud ka riigisiselt, kui korraldati õppereisid Tartu ja Tallinna maheköökidesse. Reisi eesmärk oli hankida kogemusi ning saada ülevaade võimalustest ja takistustest menüüde, logistika, varustuskindluse ja ka hinnapoliitika aspektidest.

Kümne kooli kokaad said koolitust taimse mahetooraine ja liha kasutamisest koolilaste menüüs. MTÜ Piiriveere Liider toetatud projekti abil korraldati ümarlaudu, kus projekti osalisel said anda tagasisidet oma muredest ja õnnestumisest ning kuulda, millised on teiste kogemused.

Varstu lapsed katsetavad mahemenüüdega

Tänavu kevadel liitus projektiga Varstu Kool, kus hakatakse järk-järgult üle minema mahetoorme kasutamisele nelja toormeartikliga: mahekartul, -jahu, -makaronid ja -maitseained. Koolil on kavas pakkuda nädalas ühel päeval mahetoitu, kus kõik koostisained on mahedad.

Koroonakevadel võeti Varstu koolis ette kooliaia elluäratamine. Võsa mahavõtmise järel rajati kasvuhuone ja istutati poolsada viljapuustikut.

„Kasvuhuones kasvatatakse ise maitsetaimi ja aias tegime sügistõid, et kevadel saaksid juba kõik klassid endale katsealad, mida terve kooliaja kestel kasutatakse õppebaasina,“ rääkis Varstu kooli majandusjuhataja Örne Saluorg. Tema sõnul taotlevad nad aiale ka mahemärki.

Varstu koolilapsed lõovad kaasa ka mahetoidu menüüdega katsetamisel. Kooli sööklas tegutseb sügisest kokandusring, kus lapsed valmistavad juhendamise järgi mahetoite, mida nad koolis süüa tahaksid.

„Uute koolitoidu menüüde juures on hea, et kokandusringi lapsed on juba teadlikumad

Positiivsed muudatused töötukassa teenustes töötajatele ning tulevastele ettevõtjatele

Uuel aastal muutuvad koolitustoetuste tingimused töötajatele leebemaks.

Käesolev aasta on olnud muudatuste aasta ja see on toonud muutuse ka sellesse, milliseid koolitusi Töötukassalt oodatakse. Kriis on välja toonud tööprotsesside digitaliseerimise ja kaugtöötamise teemad ning nendega seoses vajaduse parandada oma oskusi digimaailmas. Digipädevus on üks oskusi, mis on töötajate silmis hinnas ning milles inimesed ise end sageli üle hindavad. Igapäevane asjaajamine arvutis võib olla heal tasemel, aga erioskusi nõudvates programmides ja tegevustes jääda hädalt. Digioskuste uuendamine ja omandamine on kindel investeering, et olla tööturul atraktiivne ka tulevikus. Need on oskused, mis on Töötukassa prioriteediks ning igati toetatud ka OSKA uuringute poolt.

Töötajale hüvitatakse järgmisest aastast kuni 80% koolitusega seotud kuludest, ent mitte üle 2500 euro ühe töötaja kohta. Kui koolitusturul parajasti sobivat koolitust ei pakuta, saab töötaja ise koolitusfirmalt sobiva koolituse tellida.

Alates 1. septembrist 2020 saavad töötuna registreeritud inimesed põhitöö otsimise kõrvalt teha ka ajutist tööd ilma, et nende töötuna arvelolek lõppeks. Igas kuus on lubatud töötada 8 päeva (ühe kuu kohta võib sõlmida näiteks ühe 8-päevase lepingu või ka kaheksa ühepäevast lepingut, seadus seda ei piira. Brutotasu ühekordne või kokku mitte rohkem kui 233,60 eurot ehk 40% käesoleva aasta töötasu alammäärast.

2021. aastal tõuseb ettevõtluse alustamise toetus kuni 6000 eurole. Eestis on lihtne äri alustada, ettevõtte loomine on sujuv ning kiire. Alustamiseks leidub investoreid ja toetusvõimalusi, üks selline ongi Eesti Töötukassa ettevõtluse alustamise toetus. Sellega arendatakse ettevõtlikkust ning aidatakse kaasa uute ettevõtete tekkele. Toetuse taotlejate hulk kasvab pidevalt nii kogu Eestis kui Võrumaal, taotleda saavad Töötukassas arvel olevad töötud, vanaduspensionärid või ennetähtaegse pensioni saajad ning päästeteenistuja toetust saavad töötajad. Samuti välismaalased, kes on kolinud Eestisse ning kellel on kehtiv elamisloa.

Taotlemise eelduseks on eelnev töökogemus valdkonnas, majandusala haridus või ettevõtluskoolituse läbimine. Viimased toimuvad Võrumaal vastavalt huviliste arvule, tavaliselt neli korda aastas. Koos koolitajaga alustatakse äriplaani kirjutamist ning koolituse lõpus kaitsakse enda äriplaani, mis on valmis toetuste taotlemiseks. Äriplaani kirjutamise juures aitavad ka Võrumaa Arenduskeskuse ettevõtlusnõustajad.

Lisainfo ja täpsemad tingimused leiab töötukassa kodulehelt, e-töötukassast, kus saab esitada kohe ka taotluse, või töötajate konsultandilt, kellega tasub enda ettevõtte koolitusvajadused läbi arutada.

Ene Kerge
Eesti Töötukassa
Võrumaa osakonna juhataja

Lõppemas on üle-eestiline rahvajutuaasta

2020. aasta oli üle-eestiline rahvajutuaasta. Rahvajututused räägiti mitmetel Ruusmäe raamatukogus toimunud üritustel. Et raamatukogus on raamatusõprade õpiring, anti esimesel kokkusaamisel ülevaade rahvajututustest üldiselt. Meie grupis esines õpetaja Helve Ots.

Saime teada rahvajututuste tähtsusest ja eriti meeldisid meile muinasjutud. Seekord rääkisime rohkem raamatust „Marjakobar ja teisi setu muinasjutte“. Tuli mõte kuulda uuesti lapsepõlves kuulud lugusid. Veebruari üritusel rääkisime aga omakandilugudest raamatust „Igal kandil oma lugu“. Märtsis kuulsime lugu „Vägev vähk ja täitmatu naine“.

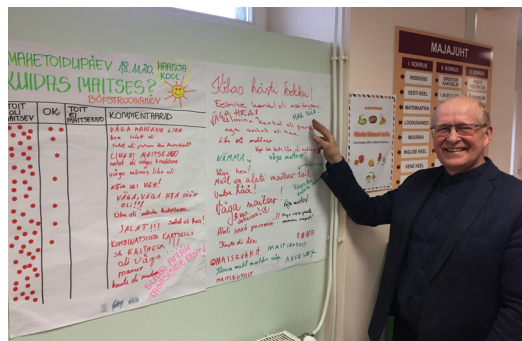
Suvi tõi kaasa Haanja rahvamajade poolt korraldatud Rogosi Tantsufesti, kus raamatukogu esines erinevatel kellaaegadel kolm korda. Nii meeldiv oli, et rahvajutute oli kuulama tulnud ka väikesi külalisi. Rahvajututuste esitamisel raamatukogus küsiti mõistatusi ja lugude vahele kõlasid kandlelood. Kandlelugudega esines kandlemees Jüri Mänd Sauel.

Nendel päevadel mängis ta kannelt ka Luutsniku raamatukogus. Hubases raamatukogutoas oli kindlasti kõigil hea istuda, kuulata muusikat ja rahvalugusid.

Suve lõpus ja sügisel toimusid meie kokkusaamised taas. Seekord saime jutustada, mida keegi lugenud on ja millised rahvalood on meeldinud. Üle-eestilisel rahvajutuaastal olid igal kuul omad lood. Detsembris on tähtsamaks raamat „Sõsara sõrmeluud“. Alapealkirjaks on sellel raamatul „Naised eesti muinasjuttudes“. See on väga kaunis raamat, mille on koostanud ja ümber jutustanud Merili Metsvahi. Raamatu on illustreerinud Britt Samason, selle ilmumisaasta on 2018. Tulles Ruusmäe raamatukokku on võimalik selle raamatuga tutvuda või kaasa võtta lugemiseks.

See oli lühike ülevaade sellest, mida meie tegime rahvajutuaastal selleks, et tuua need muistsed lood rahvale lähemale.

Sirje Moorus
Ruusmäe raamatukogu juhataja

Haanja kooli direktor Urmas Veeroja räägib rahvajututustest antud kiidusõnade üle.

Trehvämi Rõugõn!

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioon@rauge.ee
TIRAAŽ: 2455
VÄLJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Ööbikuoru tn 4,
Rõuge alevik, tel 5346 5809, www.rauge.ee
TEHNILINE TEOSTUS: Arman Projekt OÜ,
kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252

LOE DIGILEHTE: www.rauge.ee/ajaleht

Toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud artikleid toimetada ja lühendada.

Järgmise lehe materjalide tähtaeg on 14. jaanuar 2021